

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
професорці Наталії СТАТІВЦІ,
майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу
Зміївської-Васильковської Ольги Володимирівни на тему:
«Формування та реалізація публічної молодіжної політики в Україні»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Сучасні воєнні та повоєнні трансформації істотно змінюють умови соціального становлення молоді, її освітні й трудові траєкторії, мобільність, участь у громадському житті та доступ до публічних послуг. За таких обставин молодіжна політика має бути не лише нормативно визначеною, а й інституційно узгодженою, ресурсно забезпеченою та здатною до своєчасної корекції. Дисертаційна робота Зміївської-Васильковської О. В. спрямована на розв'язання саме цієї проблеми шляхом обґрунтування інтегрованої контурної моделі формування та реалізації публічної молодіжної політики. Це підтверджує актуальність обраної теми та її відповідність сучасним потребам публічного управління.

Міра обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та рекомендації дисертації є достатньо обґрунтованими й базуються на опрацюванні значного масиву вітчизняних і зарубіжних джерел, нормативно-правових актів, стратегічних документів, статистичних та аналітичних матеріалів. Авторкою застосовано

комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема системний, діалектичний і порівняльний аналіз, методи аналізу та синтезу, індукції й дедукції, економіко-статистичний метод і моделювання.

У дослідженні послідовно розкрито теоретико-методологічні основи публічної молодіжної політики (с. 20–81), проаналізовано сучасний стан, зарубіжний досвід і ключові дисфункції чинної моделі (с. 85–154), а також обґрунтовано напрями вдосконалення та інтегровану контурну модель її формування, реалізації й корекції (с. 159–232). Структура роботи відповідає меті та завданням дослідження, а висновки логічно випливають із проведеного аналізу.

Наукове значення дисертаційного дослідження, достовірність і новизна наукових положень. У дисертаційній роботі одержано нові результати, які у сукупності сприяють розв'язанню важливого науково-прикладного завдання щодо вдосконалення процесів формування, реалізації та управлінської корекції публічної молодіжної політики в Україні.

Найвагомішим результатом є вперше концептуально обґрунтована інтегрована контурна модель, яка поєднує інституційно-управлінський, партисипативно-мережевий та адаптивно-корекційний контури і розкриває молодіжну політику як безперервний процес управлінського переналаштування (с. 159–182).

Важливе значення мають удосконалені підходи до цілевизначення, функціонального розмежування механізмів формування політики та концептуалізації корекції як самостійної управлінської фази (с. 183–232). Подальшого розвитку дістали теоретичне розуміння молодіжної політики як багатосуб'єктного процесу, підходи до інституціоналізації участі молоді та концепція адаптивності як «керованої гнучкості».

Значення одержаних результатів для науки й практики та рекомендації щодо їх можливого використання. Теоретичне значення роботи полягає в поглибленні наукових уявлень про публічну молодіжну політику як цілісний управлінський цикл, у якому формування, реалізація, моніторинг, зворотний зв'язок

і корекція перебувають у постійній взаємодії. Практична цінність результатів визначається можливістю їх використання органами державної влади й місцевого самоврядування під час розроблення стратегій і програм, удосконалення міжвідомчої координації, організації молодіжної участі та запровадження процедур моніторингу й корекції рішень.

Оскільки в дисертації не наведено документально підтверджених результатів практичного впровадження, сформульовані пропозиції доцільно розглядати як науково обґрунтовану основу для подальшої апробації на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації в опублікованих працях. Основні результати дисертації викладено у 6 наукових працях, із яких 3 опубліковано у наукових фахових виданнях за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а 3 – у матеріалах науково-практичних конференцій і конгресів. Тематика публікацій відповідає змісту дисертації та відображає її основні теоретичні й прикладні положення.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. Загалом позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження, необхідно висловити окремі зауваження та вказати на положення, що мають дискусійний характер:

1. Запропонована інтегрована контурна модель має належне теоретико-методологічне обґрунтування та доведена до рівня визначення її функцій, суб'єктів, інструментів і очікуваних результатів. Водночас практичну значущість моделі можна було б посилити шляхом її апробації на прикладі конкретного органу публічної влади або територіальної громади. Це дозволило б перевірити дієвість взаємозв'язків між контурами, виявити організаційні обмеження та уточнити умови масштабування моделі.

2. У дисертації значну увагу приділено моніторингу, оцінюванню та використанню індикаторів. Проте доцільно було б чіткіше розмежувати показники безпосередніх результатів діяльності, зокрема кількість заходів, учасників і

створених молодіжних просторів, та показники довгострокового суспільного ефекту, такі як зміна рівня зайнятості, довіри молоді до органів влади, громадянської активності й соціальної включеності.

3. Авторкою обґрунтовано управлінську корекцію як самостійну фазу управлінського циклу, визначено її оперативний і стратегічний горизонти, джерела управлінських сигналів та загальну послідовність рішень. Разом із тим ці положення доцільно було б формалізувати у вигляді типової матриці корекції із визначенням суб'єкта рішення, строків реагування, форми документального оформлення, необхідних ресурсів і порядку контролю.

4. У роботі адаптивність молодіжної політики обґрунтовано як здатність управлінської системи реагувати на зміни середовища. Додаткової уваги заслуговує функціонування запропонованої моделі за різних сценаріїв розвитку ситуації, зокрема стабілізаційного, кризового та відновлювального, що дозволило б конкретизувати пріоритетні складові моделі залежно від характеру зовнішніх викликів.

Проте наведені зауваження та дискусійні положення суттєво не знижують загальної наукової цінності дисертаційного дослідження.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Зміївської-Васильковської Ольги Володимирівни на тему «Формування та реалізація публічної молодіжної політики в Україні» є самостійним, завершеним і логічно побудованим науковим дослідженням, у якому отримано нові теоретичні та прикладні результати. Дисертація характеризується належною обґрунтованістю положень і висновків, має наукову новизну, теоретичне та практичне значення й відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення

дисертації», а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:

професор кафедри економіки та публічного управління

Національного аерокосмічного університету «ХАІ»,

доктор наук з державного управління, професор,

Заслужений діяч науки і техніки України

Андрій ДЄГТЯР

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 19:59:33 15.06.2026

Назва файлу з підписом: Відгук_Дегтяря_адаптовано_до_нових_вимог.docx.asice
Розмір файлу з підписом: 44.1 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Відгук_Дегтяря_адаптовано_до_нових_вимог.docx
Розмір файлу без підпису: 40.7 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ДЄГТЯР АНДРІЙ ОЛЕГОВИЧ

П.І.Б.: ДЄГТЯР АНДРІЙ ОЛЕГОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 2085501131

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 19:59:31
15.06.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000C5C268010B85A907

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.04.06 13:00

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
професорці Наталії СТАТІВЦІ,
майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, кандидата наук з державного управління, доцента, доцента кафедри економічної політики та менеджменту Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Надточій Алли Олександрівни на дисертаційну роботу Зміївської-Васильковської Ольги Володимирівни «Формування та реалізація публічної молодіжної політики в Україні», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Обґрунтування вибору теми дослідження.

Актуальність теми дисертаційної роботи зумовлена посиленням ролі молоді у збереженні людського потенціалу, забезпеченні соціальної стійкості, модернізації публічних інституцій та повоєнному відновленні України. Повномасштабна війна істотно змінила освітні, професійні й життєві траєкторії молодих людей, посилила міграційні процеси, територіальну нерівність можливостей, проблеми зайнятості та доступу до молодіжної інфраструктури.

Водночас молодь є активним учасником волонтерських, громадських і відновлювальних ініціатив, тому сучасна молодіжна політика має ґрунтуватися на її суб'єктності, партнерстві та реальній участі у виробленні публічних рішень. Наявні проблеми міжвідомчої координації, нерівномірної інституційної спроможності, ресурсного забезпечення, моніторингу та зворотного зв'язку підтверджують необхідність наукового обґрунтування цілісної адаптивної моделі формування і реалізації публічної молодіжної політики.

Отже, обрана тема є своєчасною, відповідає потребам розвитку науки публічного управління та має вагоме теоретичне і практичне значення.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи «Механізми розвитку людського потенціалу в інноваційній економіці» (державний реєстраційний номер 0120U0105742). Особистий внесок здобувачки полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні інтегрованої контурної моделі формування та реалізації публічної молодіжної політики та визначенні управлінських засобів її адаптації до воєнних викликів і завдань повоєнного відновлення.

Характеристика основних положень роботи.

Дисертація має логічну й послідовну структуру та складається з анотацій українською й англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаних джерел і додатків. У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, наукову новизну, практичне значення, апробацію та публікації.

У першому розділі розкрито теоретико-методологічні основи публічної молодіжної політики, уточнено поняттєвий апарат і систематизовано наукові підходи. У другому розділі проаналізовано соціально-економічні, демографічні та безпекові умови реалізації молодіжної політики, зарубіжний досвід і ключові дисфункції чинної моделі. У третьому розділі обґрунтовано інтегровану контурну модель, що поєднує інституційно-управлінський, партисипативно-мережевий та адаптивно-корекційний контури.

Повний обсяг дисертації становить 288 сторінок. Робота містить 19 рисунків і 7 таблиць. Перелік використаних джерел налічує 209 найменувань, із яких 106 – іноземною мовою.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації.

Головним науковим результатом, отриманим уперше, є концептуальне обґрунтування інтегрованої контурної моделі формування та реалізації публічної

молодіжної політики, у межах якої формування, реалізація, участь молоді, моніторинг, зворотний зв'язок і корекція поєднуються в єдину систему безперервного управлінського переналаштування.

Удосконалено підходи до цілевизначення через формування ієрархії стратегічних, операційних та інструментальних цілей; структуру механізмів формування молодіжної політики; підходи до замикання управлінського циклу через визначення корекції як самостійної управлінської фази.

Подальшого розвитку дістали теоретичне розуміння публічної молодіжної політики як безперервного багатосуб'єктного процесу, підходи до інституціоналізації участі молоді та концепція адаптивності як архітектури керованої гнучкості.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна.

Наукові положення, висновки та рекомендації є логічно послідовними, відповідають меті й завданням дослідження та спираються на значну теоретичну, нормативно-правову, статистичну й аналітичну базу. Достовірність результатів забезпечується застосуванням системного, діалектичного, порівняльного та економіко-статистичного методів, аналізу і синтезу, індукції й дедукції, узагальнення та моделювання.

Основні положення роботи апробовано на трьох науково-комунікативних заходах і відображено у 6 наукових публікаціях, із яких 3 опубліковано у фахових виданнях за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Практична значущість результатів дисертаційного дослідження.

Запропонована інтегрована контурна модель і сформульовані рекомендації можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування під час розроблення стратегічних і програмних документів у молодіжній сфері, удосконалення міжвідомчої координації, організації участі молоді, моніторингу, оцінювання й корекції управлінських рішень. Окремі положення можуть застосовуватися в освітньому процесі.

Водночас у дисертації не наведено документально підтверджених результатів практичного впровадження, тому практичне значення роботи визначається насамперед обґрунтованими можливостями подальшого застосування її результатів.

Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Структура, зміст і оформлення дисертації відповідають установленим вимогам до кваліфікаційних наукових робіт. Робота виконана самостійно, має належне наукове оформлення, а аналіз її тексту та публікацій не виявив порушень академічної доброчесності, ознак фабрикації чи фальсифікації результатів.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

1. У підрозділі 1.2 авторка ґрунтовно розглядає системний, інституційний, управлінський, партисипативний, доказовий, людиноцентричний і безпековий підходи до формування та реалізації публічної молодіжної політики. Водночас у роботі бракує їх більш чіткого порівняльного аналізу за єдиними критеріями, зокрема щодо предмета дослідження, управлінських можливостей, переваг, обмежень та практичної придатності кожного підходу. Таке зіставлення дозволило б виразніше показати місце кожного з них у методологічному обґрунтуванні запропонованої інтегрованої контурної моделі.

2. У підрозділі 3.1 авторкою запропоновано оригінальну інтегровану контурну модель формування та реалізації публічної молодіжної політики в Україні. Разом із тим бажано було б повніше обґрунтувати вибір саме трьох її основних складових — інституційно-управлінського, партисипативно-мережевого та адаптивно-корекційного контурів. Зокрема, доцільно чіткіше показати, чому визначені контури є необхідними й достатніми для забезпечення цілісності управлінського циклу та яким чином вони співвідносяться з функціональними механізмами реалізації молодіжної політики, розглянутими в першому розділі.

3. На наш погляд, у дисертаційній роботі недостатньо уваги приділено питанням фінансового та ресурсного забезпечення запропонованої інтегрованої контурної моделі. Доцільно було б конкретизувати можливі джерела фінансування її реалізації,

умови співфінансування молодіжних програм, ресурсне забезпечення молодіжних центрів і рад, а також особливості застосування моделі в територіальних громадах із різним рівнем фінансової та інституційної спроможності. Це посилює практичну спрямованість авторських рекомендацій.

4. У другому розділі дисертації використано значний масив статистичних та аналітичних матеріалів, однак окремі аспекти сучасного становища молоді могли б бути представлені ширше, особливо щодо територіального розподілу показників, внутрішньо переміщеної молоді, стану молодіжної інфраструктури та участі молоді в діяльності консультативно-дорадчих органів. Крім того, в тексті трапляються окремі стилістичні й редакційні недоліки, які не мають системного характеру та не впливають на загальне сприйняття й наукову цінність роботи.

Зазначені зауваження мають переважно дискусійний і рекомендаційний характер, не впливають на завершеність дисертаційного дослідження, не знижують обґрунтованості одержаних результатів та не применшують їх наукової і практичної значущості.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Зміївської-Васильковської Ольги Володимирівни «Формування та реалізація публічної молодіжної політики в Україні» є самостійним, завершеним і змістовно цілісним науковим дослідженням, у якому розв'язано актуальне науково-прикладне завдання щодо вдосконалення процесів формування, реалізації та управлінської корекції публічної молодіжної політики.

Дисертація характеризується належним рівнем наукової новизни, методологічною обґрунтованістю та практичною спрямованістю, відповідає вимогам наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний рецензент, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри економічної політики та менеджменту Навчально - наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Алла НАДТОЧІЙ

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 13:46:33 15.06.2026

Назва файлу з підписом: Рецензія_Надточій_адаптовано_до_нових_вимог.docx.asice
Розмір файлу з підписом: 35.4 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Рецензія_Надточій_адаптовано_до_нових_вимог.docx
Розмір файлу без підпису: 32.0 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: НАДТОЧІЙ АЛЛА ОЛЕКСАНДРІВНА

П.І.Б.: НАДТОЧІЙ АЛЛА ОЛЕКСАНДРІВНА

Країна: Україна

РНОКПП: 2923820826

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 14:46:33
15.06.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000A7B9C9010B8F8307

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.04.06 13:00

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
професорці Наталії СТАТІВЦІ,
майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента, професора кафедри публічного управління навчально-наукового юридичного інституту Державного університету економіки і технологій, доктора наук з державного управління, професора Поступної Олени Вікторівни на дисертацію Зміївської-Васильковської Ольги Володимирівни на тему «Формування та реалізація публічної молодіжної політики в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Актуальність дисертаційної роботи зумовлена об'єктивною необхідністю системної модернізації державної молодіжної політики в умовах безпрецедентних демографічних втрат, масштабних міграційних процесів, деструкції освітньо-професійних траєкторій та поглиблення соціальної вразливості молоді. Особливого теоретико-прикладного значення в сучасних реаліях набуває імператив відходу від лінійного, формалізованого програмно-заходового підходу на користь розбудови інтегрованої багатосуб'єктної моделі публічного управління. Така модель має забезпечувати реальну партисипацію молоді, дієву міжвідомчу координацію, наскрізний моніторинг, ефективний зворотний зв'язок та гнучку корекцію управлінських рішень. Саме на розв'язання цього актуального науково-практичного завдання спрямоване дисертаційне дослідження Зміївської-Васильковської О.В., що підтверджує його вагоме значення для розвитку науки публічного управління.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність. Сформульовані в дисертаційній роботі Зміївської-Васильковської О.В. наукові положення, висновки та прикладні рекомендації характеризуються високим ступенем обґрунтованості, системною послідовністю та повною вірогідністю. Репрезентативність результатів дослідження забезпечується солідною джерельною та фактологічною базою, яка охоплює фундаментальні теоретичні праці, чинне законодавство України, стратегічні документи у молодіжній сфері, а також масштабний масив офіційних статистичних даних та результатів соціологічних моніторингів, зокрема щодо специфіки становища молоді в умовах воєнного стану. Методологічний апарат праці вибудовано на взаємодоповнюючому поєднанні системного, інституційного та компаративного підходів, а застосування методу структурно-функціонального моделювання дозволило автору перейти від описового викладу до конструктивного проектування управлінської реальності. Усі елементи наукової новизни, зокрема модернізація поняттєво-категоріального апарату та розробка інтегрованої контурної моделі публічної молодіжної політики, мають під собою тривке теоретичне підґрунтя й логічно долають лінійний характер наявної системи публічного управління.

Конструктивність архітекtonіки дисертації чітко простежується за її структурою: у першому розділі глибоко систематизовано теоретико-методологічний базис та суттєво модернізовано поняттєво-категоріальний апарат досліджуваної предметної сфери (с. 20–81); у другому здійснено комплексний ретроспективний і компаративний аналіз вітчизняної практики, узагальнено кращий зарубіжний досвід та ідентифіковано системні дисфункції чинної моделі (с. 85–154); у третьому розділі концептуально обґрунтовано авторську інтегровану контурну модель та визначено стратегічні напрями її практичного застосування в практику публічного управління (с. 159–232). Підсумкові висновки роботи повністю корелюють із поставленими завданнями, мають завершений характер та безпосередньо розкривають сутність

положень наукової новизни дисертації.

Наукове значення дисертаційного дослідження, достовірність і новизна наукових положень. Дисертаційна робота Зміївської-Васильковської О.В. має суттєве наукове значення для розвитку вітчизняної теорії та практики публічного управління, оскільки пропонує концептуально нове, цілісне бачення публічної молодіжної політики. Авторкою доведено, що в сучасних умовах вона має розглядатися не як дискретний набір програмних заходів, а як безперервний, інтегрований управлінський процес. Зазначений процес органічно поєднує в єдину систему етапи стратегічного цільовизначення, безпосередньої реалізації, інституціоналізованої партисипації молоді, а також наскрізного моніторингу, оцінювання та превентивної корекції управлінських рішень.

Достовірність та наукова новизна сформульованих у роботі положень чітко простежуються через архітекtonіку та ключові результати дослідження, серед яких вагоме місце посідають такі здобутки:

– уперше теоретично обґрунтовано й концептуалізовано інтегровану контурну модель формування та реалізації публічної молодіжної політики (с. 159–182). Унікальність і наукова новизна цієї моделі полягають у синергетичному поєднанні та одночасному функціонуванні трьох взаємопов'язаних контурів: інституційно-управлінського (детермінує нормативно-правові та організаційні межі діяльності органів влади), партисипативно-мережевого (забезпечує горизонтальну взаємодію, мережеву координацію та реальне залучення молодіжних інститутів до прийняття рішень) та адаптивно-корекційного (відповідає за гнучкість системи та її здатність реагувати на зовнішні шоки й демографічні виклики);

– суттєво удосконалено методологічні підходи до цільовизначення та архітектуру механізмів формування державної молодіжної політики. Новизною відзначається авторський підхід до замикання управлінського циклу в публічній сфері за допомогою виокремлення «корекції» як самостійної, повноцінної фази управління. Таке рішення дозволяє оперативно мінімізувати відхилення між

запланованими індикаторами та реальними результатами в умовах високої турбулентності середовища;

– подальшого наукового розвитку дістало теоретичне осмислення феномену багатосуб'єктності молодіжної політики (с. 183–232). Авторка поглибила концепцію адаптивності управлінських систем та розширила наукові уявлення про інституціоналізацію участі молоді на місцевому та регіональному рівнях, що дозволяє диверсифікувати канали зворотного зв'язку між державою та молодіжною спільнотою.

Усі положення наукової новизни є належним чином аргументованими, логічно впливають із методологічного базису дисертації та підтверджують високий рівень наукової зрілості здобувачки.

Практичне значення одержаних результатів дисертаційного дослідження. Сформульовані в роботі висновки та прикладні рішення мають вагоме прикладне значення для модернізації системи публічного управління. Результати дослідження орієнтовані на безпосереднє використання органами державної влади та місцевого самоврядування під час стратегування й оновлення цільових програм у молодіжній сфері, удосконалення міжсекторальної координації, розвитку молодіжних рад і центрів, а також впровадження систем моніторингу та корекції управлінських рішень. Матеріали дисертації мають високу цінність для освітнього процесу за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

Разом з тим, відсутність у роботі документально підтверджених результатів упровадження вказує на те, що авторські пропозиції мають характер науково обґрунтованих рекомендацій, реальна ефективність яких потребує подальшої експериментальної апробації.

Повнота викладу основних положень дисертації, висновків і рекомендацій в опублікованих працях. Основні положення, висновки та результати дисертації повною мірою відображено у 6 наукових працях здобувачки. Серед них – 3 статті у фахових наукових виданнях України за спеціальністю 281 «Публічне управління та

адміністрування» та 3 тези доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій і конгресів. Опубліковані праці комплексно охоплюють теоретико-методологічні засади молодіжної політики, зарубіжний досвід, її регіональний вимір, інституалізацію громадянської участі молоді та науково-управлінське забезпечення реалізації досліджуваної моделі.

Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертаційна робота Зміївської-Васильковської О.В. є завершеною, самостійною науковою працею, яка розв'язує важливе прикладне завдання. За змістом, науковою новизною та практичним значенням вона повністю відповідає чинним вимогам Міністерства освіти і науки України до робіт на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності. У дисертації Зміївської-Васильковської О.В. не виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації чи фальсифікації даних. Робота є результатом самостійного наукового пошуку. Усі запозичені ідеї, концепції, статистичні матеріали та нормативні акти супроводжуються коректними посиланнями на першоджерела. Дослідження виконано із дотриманням етичних стандартів та вимог законодавства України щодо забезпечення академічної доброчесності.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації. Загалом, позитивно оцінюючи достатньо високий науковий рівень дисертаційне дослідження, у порядку дискусії доцільно висловити такі зауваження та побажання:

1. У підрозділі 2.2 авторкою здійснено ґрунтовний компаративний аналіз зарубіжного досвіду реалізації молодіжної політики та визначено прогресивні орієнтири, корисні для української практики. Водночас наукова цінність цієї частини зростає за умови чіткішого формулювання критеріїв відбору країн та оцінювання можливостей адаптації їхніх моделей на українські реалії. Зазначене дозволило б чітко диференціювати практики, які є доцільними для імплементації в межах чинної інституційної системи, і ті, що потребують попередніх системних нормативно-

правових, організаційних або фінансово-економічних трансформацій.

2. У дисертації молодь обґрунтовано розглядається як повноправний, активний суб'єкт формування, реалізації та оцінювання публічної політики. Разом з тим, додаткової конкретизації потребує прикладний аспект репрезентативності такої партисипації. У контексті багатосуб'єктної моделі доцільно було б глибше визначити управлінські механізми, які б запобігали домінуванню окремих організаційно спроможних груп і гарантували врахування інтересів вразливих категорій молоді: мешканців сільських та прифронтових територій, внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю, а також неінституціолізованої молоді (яка не входять до складу громадських об'єднань чи молодіжних рад).

3. Авторкою належним чином розкрито роль молодіжних рад, публічних консультацій та інших партисипативних інструментів. Водночас, у межах дослідження інституційного контуру політики варто було б чіткіше визначити юридичні та управлінські наслідки ініціатив, що надходять від молодіжної спільноти. Зокрема, йдеться про регламентацію порядку їх обов'язкового розгляду органами публічної влади, підготовку вмотивованих рішень та оприлюднення інформації про врахування або обґрунтування відхилення таких пропозицій.

4. Цифрові платформи, інструменти електронних консультацій та онлайн-опитування справедливо розглядаються в роботі як важливі канали зворотного зв'язку. Проте, поза увагою авторки залишилися аспекти безпосереднього адміністрування великих масивів даних, що надходять через цифрові інтерфейси: їх верифікація, кіберзахист і дотримання стандартів безпеки персональних даних, усунення дублювання, її інтеграція з наявними державними реєстрами, а також подолання проблеми цифрового розриву (забезпечення рівного доступу для молоді з різним рівнем технічних можливостей).

Зазначені зауваження та дискусійні положення мають переважно рекомендаційний характер, покликані окреслити перспективи подальших наукових пошуків авторки та жодним чином не знижують високої наукової і практичної

цінності дисертаційного дослідження Зміївської-Васильковської О.В.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Зміївської-Васильковської Ольги Володимирівни на тему «Формування та реалізація публічної молодіжної політики в Україні» є самостійним, цілісним і завершеним науковим дослідженням, у якому розв’язано актуальне науково-практичне завдання щодо вдосконалення процесів формування, реалізації та управлінської корекції публічної молодіжної політики. За рівнем наукової новизни, достовірністю теоретичних положень та практичною цінністю одержаних результатів дисертація повністю відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Враховуючи викладене, її авторка – Зміївська-Васильковська Ольга Володимирівна – повною мірою заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:

професор кафедри публічного управління та адміністрування
навчально-наукового юридичного інституту
Державного університету економіки і технологій,
доктор наук з державного управління, професор

Олена ПОСТУПНА

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 17:15:35 16.06.2026

Назва файлу з підписом: Відгук_Поступної_на дис_Зміївської-Васильковської.pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 141.4 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Відгук_Поступної_на дис_Зміївської-Васильковської.pdf
Розмір файлу без підпису: 154.1 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ПОСТУПНА ОЛЕНА ВІКТОРІВНА

П.І.Б.: ПОСТУПНА ОЛЕНА ВІКТОРІВНА

Країна: Україна

РНОКПП: 2516001300

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 17:15:32
16.06.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F0400000024A051017BE25F07

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.04.06 13:00

Голові разової спеціалізованої вченої ради
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
професорці Наталії СТАТІВЦІ,
майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри права, національної безпеки та європейської інтеграції Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Бульби Володимира Григоровича на дисертаційну роботу Зміївської-Васильковської Ольги Володимирівни «Формування та реалізація публічної молодіжної політики в Україні», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Обґрунтування вибору теми дослідження.

Актуальність теми визначається посиленням ролі молоді у збереженні людського потенціалу, забезпеченні соціальної стійкості, модернізації публічних інституцій та повоєнному відновленні України. Повномасштабна війна спричинила масштабне внутрішнє переміщення і зовнішню міграцію молоді, порушення освітніх і трудових траєкторій, нерівномірність доступу до послуг та молодіжної інфраструктури.

Наявність нормативно-правових і стратегічних засад молодіжної політики не завжди забезпечує узгодженість дій органів державної влади, місцевого самоврядування та інших суб'єктів. Недостатня міжвідомча координація, нерівномірність інституційної спроможності, обмеженість ресурсів, формалізація участі та слабкість процедур оцінювання й корекції зумовлюють потребу в цілісній управлінській моделі.

Отже, обрана тема є своєчасною, науково значущою та відповідає актуальним завданням удосконалення публічної молодіжної політики України.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи «Механізми розвитку людського потенціалу в інноваційній економіці» (державний реєстраційний номер 0120U0105742). Особистий внесок здобувачки полягає в обґрунтуванні інтегрованої контурної моделі формування та реалізації публічної молодіжної політики та визначенні управлінських засобів її адаптації до воєнних викликів і завдань повоєнного відновлення.

Характеристика основних положень роботи.

Дисертаційна робота є завершеним і логічно структурованим дослідженням та складається з анотацій українською й англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків, переліку використаних джерел і додатків.

У першому розділі уточнено поняттєво-категоріальний апарат, систематизовано наукові підходи та обґрунтовано функціональну класифікацію механізмів реалізації молодіжної політики. У другому розділі проаналізовано соціально-економічні умови, становище молоді, зарубіжний досвід та ключові дисфункції чинної моделі. У третьому розділі обґрунтовано інтегровану контурну модель, визначено її функції, суб'єктний склад, інструменти, зворотний зв'язок та управлінську корекцію.

Повний обсяг дисертації становить 288 сторінок. Робота містить 19 рисунків і 7 таблиць. Перелік використаних джерел налічує 209 найменувань, із яких 106 – іноземною мовою.

Найважливіші наукові результати, що містяться в дисертації.

Уперше концептуально обґрунтовано інтегровану контурну модель формування та реалізації публічної молодіжної політики, яка поєднує інституційно-управлінський, партисипативно-мережевий та адаптивно-корекційний контури й забезпечує безперервне управлінське переналаштування політики.

Удосконалено підходи до цілевизначення, структуру механізмів формування молодіжної політики та підходи до замикання управлінського циклу через виокремлення корекції як самостійної управлінської фази.

Подальшого розвитку дістали теоретичне розуміння публічної молодіжної політики як безперервного багатосуб'єктного процесу, підходи до інституціоналізації участі молоді та концепція адаптивності як архітектури керованої гнучкості.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна.

Сформульовані наукові положення, висновки й рекомендації логічно випливають із проведеного дослідження, відповідають його меті та завданням і ґрунтуються на опрацюванні теоретичних джерел, нормативно-правових актів, стратегічних документів, офіційних статистичних та аналітичних матеріалів.

Достовірність результатів забезпечується застосуванням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема системного, діалектичного й порівняльного аналізу, методів аналізу та синтезу, індукції й дедукції, узагальнення, економіко-статистичного аналізу та моделювання.

Основні результати оприлюднено у 6 наукових публікаціях, із яких 3 – у фахових виданнях за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», та апробовано на трьох науково-комунікативних заходах.

Практична значущість результатів дисертаційного дослідження.

Зміст та структура інтегрованої контурної моделі і запропоновані рекомендації щодо удосконалення публічної молодіжної політики, можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування під час розроблення й оновлення стратегічних і програмних документів, удосконалення міжвідомчої та міжсекторальної координації, інституціоналізації участі молоді, моніторингу, оцінювання та корекції управлінських рішень.

Окремі положення, що знайшли розвиток у дослідженні, можуть застосовуватися територіальними громадами під час підготовки місцевих молодіжних програм, організації роботи молодіжних рад і центрів, а також в освітньому процесі.

Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Структура та оформлення дисертації відповідають установленим вимогам до кваліфікаційних наукових робіт. Стиль викладу є науковим і послідовним. Аналіз дисертації та публікацій здобувачки не виявив порушень академічної доброчесності, ознак фабрикації чи фальсифікації результатів.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

Позитивно оцінюючи зміст, наукову новизну та практичну спрямованість дисертаційної роботи, слід зазначити, що окремі її положення мають дискусійний характер і можуть стати предметом подальшого наукового опрацювання.

1. У другому розділі дисертації авторкою здійснено змістовний аналіз соціально-економічних умов реалізації публічної молодіжної політики, зокрема зайнятості, безробіття, освітньо-трудова дисбалансів, міграційних процесів і регіональної нерівності можливостей молоді. Водночас доцільно було б чіткіше систематизувати використані кількісні та якісні показники й запропонувати їх розподіл за рівнями публічного управління. Це дозволило б конкретизувати критерії оцінювання результативності молодіжної політики на державному, регіональному та місцевому рівнях і посилити зв'язок аналітичного розділу із запропонованим адаптивно-корекційним контуром.

2. У роботі належну увагу приділено інституціоналізації участі молоді та розвитку партисипативно-мережових механізмів. Проте участь молоді здебільшого розглядається з погляду організаційних форм і процедур взаємодії. На нашу думку, додаткового висвітлення потребують ресурсні умови такої участі, зокрема кадрове та фінансове забезпечення молодіжних рад, доступність цифрових каналів комунікації, підготовка молодих людей до участі в консультативних і спільних управлінських

процедурах. Урахування цих аспектів дозволило б повніше розкрити передумови переходу від формального залучення молоді до її реального впливу на публічні рішення.

3. Обґрунтування змісту інтегрованої контурної моделі формування та реалізації публічної молодіжної політики є одним із найбільш вагомих результатів дисертаційного дослідження. Разом із тим доцільно було б детальніше визначити механізми взаємного узгодження інституційно-управлінського, партисипативно-мережевого та адаптивно-корекційного контурів у ситуаціях, коли отримані від молоді пропозиції не відповідають наявним ресурсним можливостям, нормативним обмеженням або стратегічним пріоритетам органів публічної влади. Така конкретизація дала б змогу точніше показати порядок вирішення можливих суперечностей між учасниками управлінського процесу.

4. Висновки до розділів загалом відображають отримані результати та відповідають змісту проведеного дослідження. Водночас їх доцільно було б структурувати відповідно до завдань дисертації, чіткіше виокремивши авторські узагальнення, положення, що становлять наукову новизну, та практичні рекомендації. Корисним було б також зазначити, у яких наукових публікаціях здобувачки оприлюднено основні результати кожного розділу. Це посилює зв'язок між змістом дисертації та апробацією її результатів.

Висловлені зауваження мають переважно дискусійний та рекомендаційний характер, не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, не знижують обґрунтованості отриманих результатів та не применшують їх наукової і практичної значущості.

Загальний висновок.

Дисертаційна робота Зміївської-Васильковської Ольги Володимирівни «Формування та реалізація публічної молодіжної політики в Україні» є самостійною, завершеною та змістовно цілісною науковою працею, в якій розв'язано актуальне

наукове завдання щодо вдосконалення процесів формування, реалізації та управлінської корекції публічної молодіжної політики.

Дисертація має належний рівень наукової новизни, методологічної обґрунтованості та практичної спрямованості, відповідає вимогам наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний рецензент, доктор наук з
державного управління, професор,
професор кафедри права, національної
безпеки та європейської інтеграції
Навчально-наукового інституту
«Інститут державного управління»
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

Володимир БУЛЬБА

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 15:07:44 15.06.2026

Назва файлу з підписом: Рецензія_Бульба_адаптовано_до_нових_вимог.pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 123.2 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Рецензія_Бульба_адаптовано_до_нових_вимог.pdf
Розмір файлу без підпису: 130.9 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: БУЛЬБА ВОЛОДИМИР ГРИГОРОВИЧ

П.І.Б.: БУЛЬБА ВОЛОДИМИР ГРИГОРОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 1943900991

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 15:07:47
15.06.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F0400000DDA56701E8792307

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.04.06 13:00